

Dosarul nr. Ira-954/16

Curtea Supremă de Justiție
ÎNCHEIERE

31 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

C o n s t a t ă :

La 11 mai 2016, a fost pronunțat dispozitivul deciziei în cauza penală în privința inculpatului Belous Vasile, fiind stabilită data pronunțării deciziei motivate pentru 01 iunie 2016.

Dat fiind că, prin hotărîrea Guvernului RM nr.674 din 31 mai 2016, ziua de 01 iunie 2016 a fost declarată zi liberă, pronunțarea deciziei motivate la data indicată nu poate avea loc.

În conformitate cu art. 338, 342 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d i s p u n e :

amînarea pronunțării hotărîrii motivate pentru 02 iunie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Tatiana Guțu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Belous Vasile Sergiu, născut la 05.01.1990, originar și locuitor în s. Șuri, r-nul Drochia,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.10.2014 - 03.06.2015;

Instanța de apel: 23.06.2015 - 23.12.2015;

Instanța de recurs: 07.04.2016-11.05.2016;

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia din 03 iunie 2015, Belous Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.155 Cod penal la închisoare pe un termen de 2(doi) ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 4 (patru) ani.

S-a încasat de la Belous Vasile în beneficiul lui Ursul Raisa 20 000 (douăzeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

2. În fapt, instanța de fond a reținut că la 22 decembrie 2013, aproximativ pe la orele 20.00, Belous Vasile, aflându-se în incinta magazinului nr.2 ce aparține "Universcoop Drochia", amplasat în or.Drochia, str.Cecal a scos din buzunarul hainei un cuțit, s-a repezit spre vânzătoarea magazinului Ursul Raisa, a.n. 1956, amenințându-o cu cuțitul pe care l-a îndreptat înspre ea în regiunea pieptului, însă nu și-a dus acțiunile sale până la realizare, deoarece a fost îmbrâncit de către vânzătoarea

magazinului, care a fugit afară chemînd în ajutor. Amenințările lui Belous Vasile pățimită Ursul Raisa, în circumstanțele date le-a perceput ca reale.

2.1. În ședința instanței de fond inculpatul Belous Vasile nu a fost prezent, din motive necunoscute, fiind respectată citarea legală, fiind supus aducerii silite, s-a constatat că ultimul a părăsit domiciliul și a plecat într-o direcție necunoscută.

Instanța a considerat necesară examinarea cauzei penale în lipsa inculpatului deoarece ultimul intenționat s-a ascuns de la prezentarea în instanța de judecată, examinarea derulînd cu participarea avocatului inculpatului Alexandru Covdii.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Guțu Tatiana în interesele inculpatului Belous Vasile solicitînd casarea sentinței și dispunerea rejudecării cauzei.

În argumentarea apelului a indicat:

- concluziile instanței privind sustragerea lui Belous V. de la examinarea cauzei sunt eronate, dat fiind faptul, că ultimul nu a fost citat legal la locul său de trai, din declarațiile martorului Belous Valentina, mama inculpatului pe care o solicită a fi audiată în calitate de martor se va constata, că anterior nu au fost recepționate la domiciliu careva citații de la instanța de judecată, iar colaboratorii de poliție i-au vizitat la domiciliu doar după primirea sentinței;

- Belous Vasile este o persoană ce se afla la evidența medicului psihiatru avînd dereglări de personalitate, fapt ce și a făcut imposibilă participarea inculpatului la examinarea cauzei, reieșind din circumstanțele create ultimul pe motiv de boală s-a aflat în mănăstire, loc în care se simte bine, însă deoarece colaboratorii de poliție nu au vizitat la domiciliu inculpatul în s. Șuri r. Drochia, informația despre locul aflării acestuia nu a fost adusă la cunoștința instanței de judecată;

- instanța facînd trimitere la prevederile procesual legale prevăzute de art. 321 alin.(2) Cod de procedură penală a indicat posibilitatea judecării cauzei în lipsa inculpatului și anume cînd inculpatul se ascunde de la participarea în instanță, pentru aplicarea acestor prevederi consideră, că instanța de judecată urma inițial să dispună căutarea lui Belous Vasile și numai după ce avea probe incontestabile despre faptul că ultimul se ascunde, să aplice norma invocată supra, însă acest fapt a fost omis, iar examinarea cauzei în lipsa inculpatului a dus la încălcarea drepturilor aceluia;

- referitor la satisfacerea parțială a acțiunii civile și încasarea a 20 000 lei drept prejudiciu moral în beneficiul părții vătămate Ursul Raisa, consideră ca suma încasată este exagerată, aprecierea instanței referitor la quantumul prejudiciului încasat este una neîntemeiată și nemotivată.

3.1. În ședința instanței de apel avocatul Tatiana Guțu a modificat cerințele apelului, solicitînd casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care Belous Vasile să fie achitat, întrucît pe parcursul cercetării judecătorești învinuirea adusă nu a fost dovedită, lipsesc componentele constitutive ale infracțiunii incriminate

prevăzute de art. 155 Cod penal, nefiind de acord nici cu încasarea prejudiciului moral, deoarece acțiunea civilă nu există și nu poate fi încasat prejudiciul moral.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2015 a fost admis apelul declarat, casată sentința cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță potrivit căreia, lui Belous Vasile recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 400 (patru sute) unități convenționale, ceia ce constituie 8000 (opt mii) lei.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial și s-a încasat de la Belous Vasile în folosul lui Ursul Raisa prejudiciul moral în mărime de 2000 (două mii) lei.

4.1. Instanța de apel analizând materialele cauzei a considerat, că instanța de fond judecând cauza penală a dat apreciere corectă probelor din dosar potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă privind condamnarea inculpatului Belous Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, cu calificativele - *amenințarea cu omor, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări*, însă incorect a individualizat pedeapsa care urmează a fi aplicată inculpatului și la fel contrar circumstanțelor a apreciat mărimea prejudiciului suportat de partea vătămată și a dispus încasarea unei sume exagerate în contul reparării daunei morale.

Instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatului Belous Vasile în comiterea infracțiunii imputate și-a găsit deplină confirmare prin *declarațiile inculpatului, declarațiile părții vătămate Ursul Raisa, a martorilor audiați în instanța de fond Mereuța Arcadi cu Copacinschi Vitalie* și a probelor scrise cercetate de prima instanță și cea de apel:

- *procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 22.12.2013 prin care s-a stabilit descrierea clară de către victimă a acțiunilor comise de Belous Vasile chiar în momentul comiterii fără a fi pregătite ulterior, după cum indică inculpatul;*

- *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22.12.2013 prin care s-a confirmat existența cușitului și la fel se confirmă folosirea lui de Belous Vasile în incinta magazinului;*

- *procesul-verbal de recunoaștere a lui Belous Vasile de către victima Ursul Raisa;*

- *procesul-verbal de testare alcoolscoptică din 22.12.2013 prin care s-a confirmat starea de ebrietate a lui Belous Vasile precum și declarațiile lui Ursul Raisa referitor la folosirea alcoolului în magazin.*

Instanța de apel a respins argumentele avocatului privind necesitatea achitării lui Belous Vasile din lipsa unor probe ce confirmă faptele reținute de prima instanță, indicînd doar la declarațiile lui Ursul Raisa, deoarece ele sunt confirmate prin probele scrise studiate în prima instanță și instanța de apel, precum și declarațiile martorilor, care la fel confirmă conflictul din incinta magazinului, încercarea lui Belous Vasile de a se ascunde de la locul faptei și încercarea lui de a ascunde cuțitul.

Necătînd la faptul, că argumentele apelului privind necesitatea achitării lui Belous Vasile au fost respinse de instanța de apel, ultima a considerat necesar de a casa sentința în latura pedepsei și latura civilă, deoarece pedeapsa aplicată lui Belous Vasile este una prea aspră și nu este echitabilă circumstanțelor cauzei, iar suma încasată este exagerată și nu este proporțională suferințelor suportate de partea vătămată.

Potrivit art.75 alin.(2) Cod penal o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Instanța de apel a menționat că conform datelor caracteristice și a revendicării (f.d.51), Belous Vasile anterior nu este condamnat, se caracterizează pozitiv, se bucură de stimă și respect, este angajat în cîmpul muncii, lipsa circumstanțelor agravante, drept atenuantă cum este comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave.

Reieșind din circumstanțele date, instanța de apel a ajuns la concluzia, că inculpatul Belous Vasile poate fi corectat prin aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, cum este pedeapsa amenzii și nu este necesar stabilirea celei mai aspre pedepse sub formă de închisoare, după cum a considerat instanța de fond.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată în mărime de 100 000 lei și suma de 20 000 lei admisă de prima instanță, instanța de apel le-a considerat exagerate, la aprecierea mărimii daunei morale, instanța de apel a ținut cont de circumstanțele cauzei și a considerat necesar de a încasa din contul inculpatului suma de 2000 lei, care, de rînd cu condamnarea nemijlocită, poate aduce o satisfacție echitabilă lui Ursul Raisa pentru acțiunile criminale comise față de ea.

5. Recurs ordinar împotriva deciziei declară avocatul Guțu Tatiana în numele inculpatului Belous Vasile prin care solicită casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare.

Avocatul și-a întemeiat recursul în baza art.427 alin. (1) pct.8) Cod de procedură penală, în motivare indicînd:

- instanța de apel a pus la baza condamnării inculpatului declarațiile părții vătămate Ursul Raisa, însă nu a dat apreciere declarațiilor inculpatului Belous Vasile, care este la prima abatere și are o reputație bună, pe tot parcursul procesului penal a

dat declarații consecutive nestabilindu-se latura subiectivă a infracțiunii imputate și anume intenția de a o amenința pe vânzătoare;

- declarațiile martorilor Mereuță Arcadie și Copacinschii Vitalie, care nu erau în incinta magazinului și nu au văzut cele întâmplate, nu sunt relevante în probarea faptului amenințării cu omor;

- referitor la admiterea acțiunii civile instanța de apel a încălcat prevederile art. 221 Cod de procedură penală – *acțiunea civilă în procesul penal se înaintează în baza cererii scrise a părții vătămate sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea urmăririi penale pînă la terminarea cercetării judecătorești*, însă în procesul penal dat nu a fost depusă o cerere scrisă și nu a fost înaintată o acțiune civilă.

6. Referințe asupra recursului declarat au depus:

Procurorul, prin care solicită respingerea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece din textul deciziei rezultă că instanța de apel a analizat obiectiv probele administrate, hotărîrea cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de condamnare și care corespunde prevederilor art.414,417 Cod de procedură penală și în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

Partea vătămată Ursul Raisa, care a solicitat inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportînd aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal evidențiază că avocatul recurent în recursul declarat invocă drept temei de casare prevederile art. 427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală *-hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Colegiul conchide că acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată, or temeiul menționat este prezent atunci, când instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărîrea judecătorească s-a făcut referire la săvîrșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective.

Reieșind din prevederile art. 414-415 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și este în drept de a casa sentința parțial sau total, pronunțînd o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

În cauza dată, instanța de apel a îndeplinit aceste prevederi ale legii.

Astfel, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală fiind legală și întemeiată.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de apel la examinarea cauzei a ținut seama în deplină măsură de prevederile art.27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetînd sub toate aspectele probele administrate, verificîndu-le minuțios, iar în final le-a dat o apreciere corespunzătoare prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu, confirmă vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Instanța de apel a motivat concluzia de vinovăție a inculpatului reieșind din sistemul probator invocat la **pct.4.1** din prezenta decizie, probe ce nu trezesc careva dubii, încadrarea juridică a faptelor este corectă și corespunde situației de fapt reținute, corect instanța ajungînd la concluzia că sunt îndeplinite în prezenta speță condițiile tragerii la răspundere penală a inculpatului pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal.

Motivul invocat de recurent, precum că „*nu au fost întrunite elementele infracțiunii*”, Colegiul penal reține că constituie o interpretare subiectivă a recurentului, or instanța de apel în decizie corect a constatat că în acțiunile inculpatului sunt prezente toate elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește.

În cauză cu certitudine a fost demonstrată latura subiectivă a infracțiunii imputate inculpatului și anume intenția inculpatului de a o amenința pe vînzătoare cu moartea, ce a rezultat din declarațiile părții vătămate Ursul Raisa, care sunt confirmate prin probele scrise studiate în prima instanță și instanța de apel, precum și declarațiile martorilor Mereuța Arcadie și Copacinschii Vitalie, care au confirmat conflictul din incinta magazinului, încercarea lui Belous Vasile de a se ascunde de la

locul faptei și încercarea lui de a ascunde cuțitul, acesta fiind aruncat de către inculpat când a încercat să fugă în momentul când în ajutor părții vătămate a venit Mereuța Arcadie, care a observat că un barbat s-a napustit asupra vînzătoarei.

Astfel, din considerentele expuse supra nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că în acțiunile inculpatului lipsește latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art.155 Cod penal.

Colegiul va respinge și argumentul recurentului precum că la admiterea acțiunii civile instanța de apel a încălcat prevederile art. 221 Cod de procedură penală – *acțiunea civilă în procesul penal se înaintează în baza cererii scrise a părții vătămate sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea urmăririi penale pînă la terminarea cercetării judecătorești*, însă în procesul penal dat nu a fost depusă o cerere scrisă și nu a fost înaintată o acțiune civilă deoarece:

- prin cererea din 24.12.2013 partea vătămată Ursul Raisa a solicitat organului de urmărire penală să fie recunoscută în calitate de parte civilă, fără a concretiza suma prejudiciului moral (f.d.31,32 v.1);

- prin ordonanța din 24.12.2013 Ursul Raisa a fost recunoscută în calitate de parte civilă (f.d.33,v.1);

- potrivit procesului verbal de prezentare părții vătămate (părții civile) a materialelor de urmărire penală din 28.09.2014, Ursul Raisa repetat solicită recunoașterea ca parte civilă și încasarea de la inculpat a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei (f.d.114, v.1).

Față de cele ce preced, instanța de recurs reiterează că instanța de apel corect a conchis că probele administrate la caz cert dovedesc faptul că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 155 Cod penal, efectuînd o analiză completă și obiectivă a tuturor probelor administrate la toate fazele procesului penal, stabilind corect vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate și corect expunîndu-se asupra acțiunii civile, diminuînd suma încasată de către instanța de fond, considerînd-o exagerată, precum și aplicînd pedeapsa alternativă cu amendă, care la caz prevalează pedeapsa cu închisoare care este cea mai aspră sancțiune a art.155 Cod penal, cu trimetre la prevederile art. 75 alin.(2) Cod penal, luîndu-se în considerație caracteristica pozitivă a inculpatului, comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave și încadrarea inculpatului în cîmpul muncii.

Tot aici, Colegiul penal specifică că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat de cele imputate pe tot parcursul judecării cauzei nu presupune și nu echivalează cu achitarea lui, așa cum se pretinde, aceasta fiind apreciată drept o tactică a apărării aplicată de recurent în vederea eschivării de la răspunderea penală. În esență, cele expuse conturează convingerea fermă a instanței de recurs că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii imputate prin rechizitoriu și urmează să execute

pedeapsa stabilită, iar criticele aduse de recurent privind nevinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii sunt vădit neîntemeiate.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzute în pct. 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală la care se face referință, deci, nu persistă temeieri de casare a soluției adoptate.

Avînd în vedere considerentele expuse și raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin.(2) Cod de procedură penală Colegiul penal concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel instanța de apel a respectat prevederile legale relevante prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar recursul declarat de avocatul Guțu Tatiana în numele inculpatului Belous Vasile este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Tatiana Guțu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui Belous Vasile, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 02 iunie 2016.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun